

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

Quomodo se habendum sit in loco correctionis qui iudicat & accusat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

patienter sustineat: & correctioni eius qui præ-
 est acquiescat. Plus debet odire mala sua, quàm
 mala alterius: & amplius ea persequi. Seruus ve-
 rè humilis, secundum Bernardum, non vult hu-
 milis prædicari. Conscientiam magis amplecti-
 tur quàm famam: plus diligit bonitatis purita-
 tem, quàm nomen. Et non solum qui præest, sed
 etiam fratres qui adsunt, reputat volentes & va-
 lentes suis infirmitatibus mederi, ad minus o-
 rando: ideo infirmitates suas eis libenter mani-
 festat. Illos verò qui eum accusant, reputat ob-
 sequentes, non persequentes: medicantes, non
 sagittantes. Ideò nec irascitur contra eos, imò
 patienter accusationem sustinet, quod valde
 laudabile est. Augustinus ad Hieronymum. Cum
 satius sit à tenendo itinere in nullo, quam in ali-
 quo declinare: multo tamen est mirabilius &
 laudabilius libenter accipere corrigentem, quam
 audacter corrigere deuiantem. Acquiescere
 corrigenti signum est discretionis: non acquie-
 scere verò, signum est stultitiæ & peruersitatis. *Pro. 17.*
 Plus proficit correctio apud prudentem, quàm
 centum plagæ apud stultum. Si contuderis *Ibid. 27.*
 stultum in pila, quasi ptisanas feriente desuper
 pilo, non auferetur ab eo stultitia eius. Peruersi *Eccl. 1.*
 difficile corriguntur. Peruersus est, qui intelle-
 ctu & affectu est corruptus.

*Quomodo se debet habere in loco correctionis, qui
 iudicat & qui accusat.*

ET notandū quòd in loco correctionis cun-
 cta ordinatè sunt facienda. Multum enim
 O cauen-

cauendum est ne culpæ augeantur, vbi debet deleri: & ne locus correctionis fiat locus corruptionis. Multum cauendum est ei qui præest, quod iniustitias aliorum debet corrigere, ne iniustus agat. Cauendum est illi qui accusat, ne accusatio eius sit accusabilis, vel reprehensio reprehensibilis. Ille verò qui accusatur, sic se debet habere, vt eos quos exemplo suo malo scandalizauit, humilitate & patientia sua ædificet, & non amplius scandalizet. Omnes ibi reuerenter se debent habere, cum iudicium capituli imago quædam sit iudicij diuini futuri. Non debent de defectibus fratrum, qui manifestantur, ridere: sed compati, & pro eis orare. Iustitiâ eius qui præest debet comitari discretio, pietas & mansuetudo. In eo qui accusat, apparere debet charitas & modestia. In eo qui accusatur, humilitas, patientia & obedientia. Quòd discretio & mansuetudo sint necessarię, significatũ est in hoc quod in arca fuerunt cum virga testamenti tabulæ & manna. In virga. n. intelligitur correctio: In tabulis, lex erat scripta, discretio: in manna, mansuetudo. Pietas necessaria est. Ignis. n. zeli ardere debet oleo misericordiæ. Greg. super Ezechielem. zeli sancti discretio, de virtute misericordiæ necessarium est vt ardeat. Aug. Duo sunt nomina, homo, peccator. Quia peccator est, corripere: quia homo est, miserere. In Psal. Corripiet me iustus in misericordia, & increpabit me. Nolite quare inimicum existimare illum: sed corripite vt fratrem. Ad discretionẽ eius qui præest, primo pertinet, vt correctionem efficacem opus diuinum esse intelligat: & ideo ante correctionẽ, orationem

*Hom. 12. a-
liquantulũ
à fine.*

2. Thes. 5. l.

nem debet præmittere: & si viderit fratrem correctum, Deo inde debet gloriam dare, & gratias agere. Considera opera Dei, quod nemo possit corrigere, quem ille despexerit. *Eccl. 7.* Cōsiderandum est, quæ opera sint propriè Dei, alterius virtuti nō possibilia: inter quæ correctio inuenitur. Ad discretionē eius etiā qui præest, pertinet, vt agnoscat quæ culpæ secretò, & quæ manifestè sint corrigendæ. Occulta culpa secreto est corrigenda, maximè si infamiam generat: Si peccauerit in te frater tu⁹, corripe eum inter te & ipsum solum. *Matth. 18.* Manifesta culpa manifestè est corrigenda. Peccantes coram omnibus, argue: vt & ceteri timorem habeant. Quod dicitur coram omnibus, referendum est ad participium & ad verbū. Ifidorus: Manifesta peccata, non sunt occulta purgatione purganda. Palam arguēdi sunt, qui palam nocent: vt dum aperta obiurgatione sanātur, hi qui eos diligunt, imitando corrigantur. Item ad discretionem eius qui præest pertinet, vt agnoscat cui vel quando debeat parcere vel punire. Cū parcere & punire sint contraria, & contrariorum eadem sit disciplina, qui nescit parcere, nescit punire. Gregor. Siue plectendo, siue parcēdo, hoc solū bene agitur, vt vita hominum corrigatur. Attendendus est status personarum, quæ corriguntur, quia non sanat oculum, quod sanat calcaneum. Cum veterano parcius agendum est: vt ait Seneca. 1. ad Timoth. 5. Senio- *Epist. 25.* rem ne increpaueris, sed obsecra vt patrem. *paulò à principio.* Qui nō possunt benignitate corrigi: terrore sunt corrigendi. Augustin. ad Bonifacium. Quidam dixit; pudore, & liberalitate liberos retinere, fatius

*Epist. 50.
circa med.*

fatius esse credo, quàm metu. Et subdit Augustinus: Hoc verū est, sed sicut meliores sunt quos dirigit amor: ita plures sunt quos timor corrigit. Isidorus: Qui blando verbo castigatur, & non corripitur: acrius necessarium est, ut arguatur. Cū dolore enim abscindenda sunt, quæ leniter sanari non possunt. Mansuetudo necessaria est in correctione. In Psal. Superuenit mansuetudo, & corripiemur. Seneca: Vitia animi, sicut vitia corporis, leuiter tractanda sunt. Gal. 6. Vos qui spirituales estis, huiusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans te ipsum, ne & tu tuleris. Agnoscens infirmitatem propriam compatitur alienæ: & in mansuetudine proximum corrigit. In Psal. Sciant gentes quoniam homines sunt. Intellige quæ sunt proximi tui ex te ipso. Gregorius. Omnipotens Deus idcirco principem Apostolorum permisit cadere: ut a culpa sua disceret, qualiter aliis misereri deberet. Super omnia cauendum est ei qui in loco correctionis præest, ne ira ei dominetur. Ira enim, furor breuis est, secundum sententiam sapientis. Ira aufert veram iustitiam, iuxta illud Iacob. 1. Ira enim viri iustitiam Dei non operatur. Ira discretionem minuit, quia impeditur animus, ne possit cernere verum. Ira misericordiam aufert, iuxta illud: Ira non habet misericordiam. Ira contraria est mansuetudini. Mansuetudo enim est temperantia in vi irascibilis sicut sobrietas vel continentia est temperantia in vi concupiscibilis. Ira verò est turbatio irascibilis. In accusante debet charitas apparere. Virga enim correctionis procedere debet de radice.

*Eccl. 31.
Hom. 21. super
Euang.
circa med.*

*Seneca ep.
18. circa finem.
Pro. 27.*

Intellige quæ sunt proximi tui ex te ipso. Gregorius. Omnipotens Deus idcirco principem Apostolorum permisit cadere: ut a culpa sua disceret, qualiter aliis misereri deberet. Super omnia cauendum est ei qui in loco correctionis præest, ne ira ei dominetur. Ira enim, furor breuis est, secundum sententiam sapientis. Ira aufert veram iustitiam, iuxta illud Iacob. 1. Ira enim viri iustitiam Dei non operatur. Ira discretionem minuit, quia impeditur animus, ne possit cernere verum. Ira misericordiam aufert, iuxta illud: Ira non habet misericordiam. Ira contraria est mansuetudini. Mansuetudo enim est temperantia in vi irascibilis sicut sobrietas vel continentia est temperantia in vi concupiscibilis. Ira verò est turbatio irascibilis. In accusante debet charitas apparere. Virga enim correctionis procedere debet de radice.

ce Iesse, id est, incendio amoris. Illos verò liben-
 tius debet accusare, quos amplius amat. Ego
 quos amo, arguo & castigo. Sunt aliqui qui illos *Apoc. 3.*
 maximè volunt corrigere, quos videntur non
 amare: quorum correctio, ab his quib⁹ adhibe-
 tur, non reputatur correctio, sed hostibilis per-
 secutio. Modestius etiam debet accusare alium
 quam seipsum: Seruum Domini oportet esse *2. Tim. 2.*
 patientem, cum modestia corripientem. In eo
 qui accusatur, humilitas & patientia debent ap-
 parere: vt erubescibilia sua humiliter & patien-
 ter audiat. Apparere etiam debet in eo obedien-
 tia: vt scilicet in susceptione disciplinæ patien-
 ter obediat. Sicut, iuxta verbum sapientis, fabri-
 cando fabri, & cytharisando cytharistæ fimus:
 ita audiendo erubescibilia nostra & quæ nobis
 displicent patiando, humiles & patientes effici-
 mur. Si verò videatur ei qui accusatur, quòd ille
 qui præest, minus iustè se habeat ad memoriam
 debet reducere, quod Saluator patientiam ha-
 buit, cum Pilatus eum iniustè iudicauit: & quòd
 à militibus iniustè flagellatus fuit. Bernardus.
 Stetit Iesus ante præsidem inclinato capite, de-
 missis aspectibus, vultu placido, sermone raro,
 paratus ad opprobria, promptus ad verbera. Lis
 in capitulo maximè cauenda est, quæ inter abu-
 siones claustrum enumeratur. Ad eandem verò
 cauendam multum valet, si hi qui innocentes &
 maioris perfectionis sunt, taceant: & eum qui
 præest pro se respondere permittant. De quo ex-
 emplum habemus: vbi Phariseo obloquente *Luc. 7.*
 Mariæ Magdalenæ. Maria tacet: Saluator pro *Ibid. 10.*
 eâ respondet: Martha accusante Mariam, Maria

O 3 tacet:

tacet: Saluator respondet. Ex eo quòd ille qui præst pro innocente, iniuste accusato, non loquitur, aliquando occasio est, quòd innocens pro se loquitur, & lis inde oritur.

Sequens capitulum de ordinatione pertinente ad locum refectionis.

CAPVT IIII.

Sequitur de ordinatione pertinente ad locum refectionis: ad quam pertinet quòd claustralis cibum corporis ad sustentationem non ad delectationem quærat: cibum verò spirituales ibi non negligat. Cibum exquisitus non congruit deserto claustris. Vnde conuenienter inter claustris abusiones, cibum exquisitus enumeratur. Quod claustris apponitur, disciplina, sine murmure, cum gratiarum actione debet sumere. De disciplina ista quære in 2. lib.

Sequens capitulum de ordinatione pertinente ad locum dormitionis.

CAPVT V.

Sequitur de ordinatione, ad locum dormitionis pertinente. Ad quam ordinationem primo pertinet: vt in statu periculoso claustris non dormiat. Secundò, vt lecti mollitiem non quærat. Tertio, vt nudus non iaceat. Quarto, vt pigredo ei somnũ non immittat. Quintò vt pigritia eum in lecto non detineat. Sextò, vt brutaliter non dormiat. Septimò, vt somnus inordinatus tempus oportunius spiritualibus exercitiis